

geldelijk beheer en de kas in orde bevonden zijn. Tot leden van de kascommissie over 1957 worden benoemd Mej. S m e e t s en de heer B e r g h o l t z.

De hoofdredacteur van het Natuurhistorisch Maandblad en de Publicaties brengt verslag uit over 1956. Het Maandblad verscheen om de twee maanden. Deze voorlopige maatregel moet ook dit jaar gehandhaafd blijven. Wel is het aantal bladzijden niet minder geworden dan in de laatste jaren en ook is het Maandblad niet minder geworden wat zijn inhoud betreft. Het Maandblad stond in het teken van de herdenking van de 25e verjaardag van de sterfdag van Erich Wasmann. De artikelen van Dr. Terhal over Wasmann zijn gebundeld en verkrijgbaar aan het museum. Ook dit jaar werden de artikelen van Dr. Hofker over de Foraminiferen van het Krijt van Zuid-Limburg door Z.W.O. bekostigd.

In februari 1957 verscheen Reeks IX (1956) van de Publicaties, waarvan de inhoud in het Maandblad is medegedeeld. Het doet ons bijzonder genoegen, dat wederom een proefschrift — deze keer het proefschrift van de heer V a n N i e u w e n h o v e n — in onze Publicaties is verschenen.

Het ruilverkeer met de wetenschappelijke verenigingen en instituten werd wederom uitgebreid, zodat wij de 170 naderen.

Naar aanleiding van de uitgebrachte verslagen werd van verschillende zijden de wenselijkheid geuit te komen tot oprichting van kringen binnen het Genootschap. Op voorstel van de heer Pijpers wordt besloten een bespreking te houden met vertegenwoordigers van Midden- en Zuid-Limburg. De heer V a n d e r L e e u w zegt verheugd te zijn, dat de provincie het subsidie aanzienlijk heeft verhoogd en ziet daarin een erkenning van het werk van het Genootschap. Verder wijst hij er op dat op verschillende plaatsen kleine stukken van het landschap dreigen te verdwijnen, die van belang kunnen zijn voor flora en fauna en tenslotte vraagt hij het organiseren van grotere excursies steeds te laten geschieden via het bestuur en het Maandblad. De voorzitter zegt dat dit laatste niet steeds mogelijk is, maar dat het bestuur zoveel mogelijk zal rekening houden met de wens van de heer V a n d e r L e e u w en anderen.

Bij acclamatie worden de heren V a n B o v e n en V a n R u m m e l e n als bestuurslid herkozen en

de heer V a n N i e u w e n h o v e n als nieuw bestuurslid gekozen.

Bij de rondvraag zegt de heer V a n R u m m e l e n dat er vroeger kleinere ontsluitingen, o.a. grindgroeven, in de bodem gemaakt zijn, die nu weer dicht gegooid zijn. Het ligt wellicht op de weg van het Limburgs Landschap er bij de gemeenten op aan te dringen, deze ontsluitingen weer bloot te leggen, want deze ontsluitingen gaven ons vaak een goed beeld van de geologische geschiedenis van een gedeelte van de aardkorst. Mevr. Minis laat een paar fossielen zien, afkomstig uit het Boven-Mioceen van de Achterhoek, o.a. een petrosom van *Eurhinodelphis longirostris* en een grote placoiedschub van een rog. Tenslotte deelt de heer V a n N i e u w e n h o v e n mede, dat de heer Gregoire op 26 mei wederom gevonden heeft een chlorotisch exemplaar van het bleke bosvogeltje, *Cephalanthera alba*, en wel op oude vindplaats van 1953, nl. de bossen van Wylre. (Zie Natuurhist. Mndbl. 1953, blz. 62).

Na afloop van de vergadering gaan wij aan tafel en om twee uur zijn wij aan het museum van Geleen, waar de heer Beaumont ons rondleidt. Wij zien er een geschiedkundige afdeling, een oudheidkamer, een geologische en een natuurhistorische afdeling.

Tegen drie uur brengt ons de bus, door het gemeentebestuur van Geleen ter beschikking gesteld, naar het Dänikerbos, waar de excursie begint. Ondertussen is het aantal deelnemers gegroeid tot 40. Allen genieten van de mooie omgeving. In Sweykhuzen wordt een half uur gerust en toen ging het verder door het Stammenerbos. Om vijf uur bereikten wij het eindpunt. Het was een goed geslaagde dag.

BOEKBESPREKING

Snavelinsecten, Rhynchota. — I. Nederlandse Schildluizen (Coccidae) door A. Reyne. Wetenschappelijke Mededelingen van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging. No. 22, 1957.

De welbekende serie wetenschappelijke Meded. van bovengenoemde vereniging is wederom verrijkt met een bewerking der in Nederland tot nu toe bekende schildluizen, behorende tot de onderorde der Homoptera in de orde der Rhynchota of Halfvleugeligen.

Het is een zeer belangrijk werkje over deze insectengroep, die zich tot op heden nooit in veel belangstel-

ling heeft mogen verheugen en waarvan alleen de schadelijke soorten meer bekendheid verwerven.

De schrijver behandelt achtereenvolgens de indeling, de schadelijke en nuttige soorten, spreekt o.a. over verschillende *Kermes*-soorten voorkomend in de landen rondom de Middellandse zee, waaruit sinds menscheugen een prachtige rode of purpere kleurstof werd gewonnen om klederen te verven, over de *Cochenilla* luis, ingevoerd uit Amerika, die in gedroogde toestand als onschuldige rode kleurstof in banketbakkerijen werd gebruikt, over de lakschildluis die o.a. de shellak levert, over de manna produceerende schildluis, terwijl daarna de lichaamsbouw, levenswijze (sommige soorten leven in mieren nesten), het verzamelen en prepareren een beurt krijgen, gevolgd door een lijst van alle tot nu toe in Nederland in de open lucht waargenomen soorten. Er zijn merkwaardig genoeg provincies (Groningen en Friesland) waarvan opgaven geheel ontbreken. Na opsomming en korte beschrijving der 52 in ons land waargenomen *Coccidae* volgt een lijst van voedselplanten en een determinatietabel voor deze soorten. Een en ander is geïllustreerd door een reeks van 56 zeer duidelijke afbeeldingen. Een literatuurlijst en verklaring der figuren voltooien het werk.

Onze kennis van de verspreiding en het voorkomen der schildluizen in ons land is nog maar in zijn begin en ik hoop dat jongere entomologen zich zullen aange trokken voelen tot de studie van deze insecten, waarbij nu al te voorspellen is dat zij zeker nog voor ons land onbekende soorten zullen aantreffen.

De uitgave van dit werkje kan stimulerend werken en ik wens de auteur en de K.N. Nat. Ver. geluk met de fraaie en gedegen uitvoering. Deze mededeling is verkrijgbaar bij de redacteur G. Houtman, Drieboomlaan 154, Hoorn, tegen de prijs van f 2.25 voor leden K.N.N.V. en N.E.V., voor niet-leden voor f 2.75.

W.

Fortschritte der Zoologie im Auftrage der Deutschen Zoologischen Gesellschaft, herausgegeben von Max Hartmann, Bd 10, 1956. Gustav Fischer Verlag, Stuttgart. 598 blz. Prijs geb. DM 55.

Met vele jaren vertraging is nu de tiende band van bovengenoemd tijdschrift verschenen, maar in het vervolg zal weer telken jare een band verschijnen.

De bedoeling van dit tijdschrift blijkt duidelijk uit de titel. Men heeft zich geen beperking opgelegd. Het zal echter wel duidelijk zijn, dat niet ieder onderwerp in elke band een beurt kan krijgen, en zeker niet, wanneer die onderwerpen zo grondig en uitvoerig besproken worden als in deze band het geval is. Van elk onderdeel der dierkunde worden enkele onderwerpen genomen; verder zijn een paar onderwerpen, die reeds in de inhoudsopgave genoemd worden, naar een volgende band verschoven.

Door de grote verscheidenheid der onderwerpen is het voor één zoöloog onmogelijk de inhoud naar behoren te bespreken; er moesten eigenlijk verschillende specialisten aan het woord komen. Men zal het derhalve de recensent moeten vergeven, dat hij zich in hoofdzaak beperkt tot het geven van een overzicht van de inhoud.

A. *Morphologie. Cytologie en histologie zijn ver-*

schoven naar een latere band en van de phyla van het dierenrijk komen hier alleen de Protozoa aan bod. De hoofdschotel van dit thema vormt de bespreking van de in het laatste decennium (afgesloten in 1954) verschenen literatuur over de voortplanting der Protozoën.

B. *Systemlehre und Stammesgeschichte*. 1. Systematik und Stammesgeschichte der Tiere 1939—1953 von Klaus Günther, Berlin-Dahlem (blz. 33—220, met een literatuur lijst van 58 bladzijden in kleine letter). Wanneer de schrijver zich beperkt had tot de bespreking van de literatuur, die betrekking had op het onderwerp in zijn algemeenheid, dan had hij reeds zeer verdienstelijk werk geleverd, maar ook volgt nog de bespreking van de stammen en klassen van het dierenrijk, zodat iemand, die een bepaald onderwerp bestudeert, direct georiënteerd is wat betreft de recente literatuur. Dit laatste gedeelte raadpleegt men natuurlijk alleen wanneer men het nodig heeft, doch het algemeen gedeelte kan men zo maar niet voorbijgaan. Bijzonder trof mij de heldere uiteenzetting van „die transspezifische Evolution”.

C. *Vergleichende Physiologie des Stoff- und Energiewechsels*. Behandeld zijn de volgende onderwerpen: Physik und Chemie der Zelle, Hormone, Muskelphysiologie en Zentralnervensystem.

D. *Physiologie des Formwechsels*. Twee onderwerpen worden hier besproken: „Fortpflanzung, Befruchtung und Sexualität” en „Entwicklungsphysiologie der Wirbeltiere”, terwijl Genetik later zal verschijnen.

E. *Oekologie*. Ook dit onderwerp komt pas later. Het zal niet nodig zijn op de belangrijkheid van dit tijdschrift te wijzen, want het is in zoölogische kringen voldoende bekend, doch het lang uitblijven van de laatste band rechtvaardigt de uitvoerige inhoudsopgave.

K.

MEDEWERKING GEVRAAGD.

Het Staatsbosbeheer, Afd. R.I.V.O.V., wil een onderzoek instellen naar het voorkomen van de *Rosse vleermuis* in Nederland. Daar deze vleermuis vooral in holle bomen huist en de vleermuizen, die in holle bomen leven, bijna zonder uitzondering rosse vleermuizen zijn, is het voldoende te melden het aanwezig zijn van vleermuizen in holle bomen.

Men vermeldde de gemeente en de plaats, zo mogelijk met bijzonderheden, die het vinden vergemakkelijken, met opgave van de naam en het adres van de berichtgever en de datum van waarneming.

Gegevens op te zenden aan het R.I.V.O.N., J. H. Kemperstraat 1, Utrecht, waar men ook formuleren kan krijgen. Gaarne onderstreept de redactie dit verzoek en is ook bereid de gegevens in ontvangst te nemen (Natuurhistorisch Museum).